

קראו את הקטע שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו.

הצמר

מעבד על פי "בדרך אל הסודר", מאת יותם געקובסון.

צמר הוא סוג של שער הצומח על עורם של בעלי חיים שונים. שער זה שומר על חם גופם של בעלי החיים, בייחוד במקומות קרים בעולם. לבעלי חיים שונים יש סוגי צמר שונים. יש צמר גם מאוד ודוקרני, ויש צמר רך ועדין. לכבשים, למשל, יש צמר רך מאוד.

בחרף, כשקר בחוץ, אנחנו לובשים בגדים חמים. יש בגדי חרף העשויים מצמר. בגדי הצמר שומרים היטב על חם גופנו, וכך אנו לא מתקררים.

את הצמר להכנת בגדים האדם משיג מבעלי חיים שהוא מגדל בסביבתו, למשל: כבשים, עזים וגמלים. בסוף כל חרף, כאשר מוג האויר מתחיל להתחמם, גוזזים במספרים גדולים את הצמר שצמח על עורם של בעלי החיים במשך החרף. לבעלי החיים נוח יותר בעונת הקיץ בלי הצמר העבה והכבד. עד החרף הבא כבר יצמח על עורם צמר חדש.

לפעלה של גזיזת הצמר קוראים "גז". כשפית המקדש היה קים, היו נותנים את הצמר שגזו מהכבש הראשון לכהן. מצוה זו נקראת "ראשית הגז". לאחר הגז אורזים את הצמר

שֶׁנִּגְזַר בַּחֲבִילוֹת גְּדוּלוֹת וְשׁוֹלְחִים אוֹתוֹ לְשִׁטְיָפָה. מִן הַצֶּמֶר
שֶׁנִּשְׁטַף מְכִינִים חוּטֵי צֶמֶר.

בַּעֲבַר אֲנָשִׁים הִכִּינוּ אֶת חוּטֵי הַצֶּמֶר בִּיד, אֵךְ כִּיּוֹם מִיִּצְרִים אֶת
הַחוּטִים בַּעֲקָר בַּעֲזָרַת מְכוֹנוֹת.

לְאַחַר שֶׁחוּטֵי הַצֶּמֶר מוּכָנִים, אֲפָשָׁר לְצַבֵּעַ אוֹתָם אוֹ לְהַשְׁאִיר
אוֹתָם בַּצֶּבַע הַטִּבְעִי שֶׁלָּהֶם. מִן הַחוּטִים הָאֵלֶּה אֲפָשָׁר לְסַרֵּג
סֻדָּרִים, כּוֹבָעִים וְצִעִיפִים לַחֲרֹף, וְגַם לְהַכִּין מֵהֶם שִׁטְיָחִים
וְשִׁמְיכוֹת.

© כל הזכויות שמורות למחבר.

השאלות

5. מה תפקיד הצמר אצל בעלי חיים?

.....

6. מאילו בעלי חיים האדם יכול להשיג צמר להכנת בגדים? הביאו שתי דוגמאות מן הקטע.

1. _____

2. _____

7. מה עושים בפעלת הגז?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. צובעים את הצמר.

2. גוזרים את הצמר.

3. אורזים את הצמר.

4. סורגים את הצמר.

.....

8. כיצד מכינים בגדי צמר?

כתבו מספר ליד כל משפט לפי הסדר הנכון של הפעולות

מ-1 עד 4.

מכינים חוטים מן הצמר. ☐

שוטפים את הצמר. ☐

גוזזים את הצמר של בעלי החיים. ☐

סורגים בגדים. ☐

9. מדוע גוזזים את הצמר בסוף החורף?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כי בסוף החורף הצמר רך ועדין במיוחד.
2. כי במשך החורף צומחים סוגי צמר שונים.
3. כי בסוף החורף בני אדם לובשים בגדים העשויים מצמר.
4. כי במשך החורף צומח צמר רב על עורם של בעלי החיים.

10. האם המשפטים שלפניכם נכונים לפי הקטע?

הקיפו **נכון** או **לא נכון** ליד כל משפט.

1. האדם משיג צמר רק מכבשים. **נכון/לא נכון**
2. את חוטי הצמר משאירים בצבע הטבעי שלהם כי אי אפשר לצבוע אותם. **נכון/לא נכון**
3. כיום מכינים חוטי צמר בעיקר בעזרת מכונות, אך בעבר הכינו אותם ביד. **נכון/לא נכון**

11. האם לשאלות שלפניכם יש תשובה בקטע?

הקיפו **כן** או **לא** ליד כל שאלה.

כן/לא	1. האם בקטע כתוב מאין האדם משיג את הצמר?
כן/לא	2. האם בקטע כתוב מה אוכלים בעלי החיים בחרף?
כן/לא	3. האם בקטע כתוב מה מכינים מחוטי צמר?
כן/לא	4. האם בקטע כתוב מהו סוג הצמר של הגמל?

.....

12. מיכאל קרא את הקטע ואמר שלדעתו הגז חשוב ומועיל

גם לבני האדם וגם לכבשים.

האם אתם מסכימים עם מיכאל?

הסבירו את תשובתכם לפי הקטע.

13. השלימו את המשפטים בעזרת מלים ממשפחת המלים צ-ב-ע.

א. אם רוצים _____ את חוטי הצמר, שולחים אותם למפעל.

ב. במפעל _____ את החוטים בצבעים שונים.

ג. מהחוטים ה _____ סורגים סוודרים וצעיפים.

.....

14. סדרו את כל המלים שבמחסן למשפט.

א.

בחורף	חמים	פי	בגדים	קר	לובשים
-------	------	----	-------	----	--------

המשפט:

ב.

אמא	מצמר	סרגה	כבשים	צעיר	לאחותי
-----	------	------	-------	------	--------

המשפט:
